

δυτάτη, τὰ δ' ίόντα (H) ἔξασκοῦσι καταλυτικήν ἐνέργειαν ἐπὶ τῆς ἀντιδράσεως ἐπιταχύνοντα αὐτήν.

Ἐὰν ἐκ τῶν γενομένων προσδιορισμῶν ὑπολογίσωμεν τὴν σταθερὰν ταχύτητος κατὰ τὸν

τύπον τῶν μονομοριακῶν ἀντιδράσεων:

$$\frac{\log(A-a_0) - \log(A-a_n)}{t} = 0,4343K$$

λαμβάνοντες ὡς τιμὴν τοῦ μὲν $A=13,2$, τοῦ δὲ $a_0=6,6$ ἔχομεν τὰ ἔξης ἀποτελέσματα:

Ημέρα	Ώρα	t	$\frac{\pi}{50} \text{ NaOH}$	Τιμὴ K	$\frac{\Delta C}{\Delta t}$
4 Οκτωβρίου	10 40'	33'	6,70		
4 "	19 10	543	6,85	0,0000412	0,000294
5 "	10 48	1481	7,10	0,0000438	0,000266
5 "	17 15	1868	7,20	0,0000436	0,000258
7 "	9 40	4293	7,65	0,0000371	0,000202
8 "	10 45	5798	8,00	0,0000387	0,000239
9 "	11 13	7266	8,20	0,0000363	0,000136
10 "	18 23	9136	8,45	0,0000345	0,000133
14 "	14 54	14687	9,00	0,0000298	0,0000991
17 "	11 52	18825	9,30	0,0000272	0,0000725
26 "	14 40	31953	10,15	0,0000237	0,0000647
3 Νοεμβρίου	10 41	43234	10,90	0,0000241	0,0000665
15 "	16 20	60853	11,30	0,0000202	0,0000227
9 Δεκεμβρίου	16 50	95443	11,90	0,0000169	0,0000173
6 Ιανουαρίου	12 2'	135475	12,40	0,0000157	0,0000124

Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τούτων καταφίνεται ὅτι οἱ τιμαὶ τοῦ K δὲν εἰναι σταθεραὶ ἀλλὰ συνεχῶς ἀλλατοῦνται καὶ μάλιστα ἀνωμάλως. Ἡ ἀνωμαλία αὐτῇ δηλοῖται καλλίτερον ἂν ὑπολογίσωμεν τὸν λόγον τῆς ἀποσυντεθείσης ἀσπιρίνης πρὸς τὴν μεταβολὴν τοῦ χρόνου $\frac{\Delta C}{\Delta t}$, δοτὶς ἀναγράφεται εἰς τὴν τελευταίαν στήλην τοῦ πίνακος.

Ο λόγος οὗτος διέρχεται δι' ἐνὸς λίαν ἐκπεφρασμένου ἐλαχίστου.

$$\frac{\Delta C}{\Delta t} = 0,000202$$

εἰς τὸν χρόνον $t = 4293$.

καὶ ἐξ ἐνὸς ἐλαχίστου ἥττον ἐκπεφρασμένου

$$\frac{\Delta C}{\Delta t} = 0,0000647$$

εἰς τὸν χρόνον $t = 31953$

Νεώτεραι πειραματικαὶ ἔρευναι εὑρίσκονται ὑπὸ ἐκτέλεσιν πρὸς ἔξήγησιν τῆς ἐλαχίστης τιμῆς ταύτης ἦν λαμβάνει ἡ ταχύτης ἀποσυνθέσεως τῆς ἀσπιρίνης ὑπὸ τοῦ ὄντος. Κατὰ τὰ πειράματα ταῦτα ἡ παρακολούθησις τῆς ἀντιδράσεως ἐκτελεῖται ἀφ' ἐνὸς μὲν ὁρίσματικῶς καὶ ἀφ' ἔτερου διὰ μετρήσεως τῆς ἡλεκτρικῆς ἀγωγιμότητος ὄντος ὑπὸ διαλυμάτων ἀσπιρίνης.

Δ. Ε. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΕΠΙΕΣΜΕΝΟΥ ΑΕΡΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

Ἡ χρῆσις πεπιεσμένου ἀέρος καὶ εἰδικῶν οιδηρῶν κιβωτῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων ἐν ὄντινῃ ζώνῃ ἐπεκτείνεται καθημερινῶς, καθ' ὃσον ἡ ἔργασία ἐκτελεῖται ἀσφαλῶς ἄνευ ἀπροόπτων ὄντικῶν ζημιῶν καὶ ὡς ἐκ τούτων καταντῷ πολλάκις ὀλιγοδαπανηροτέρᾳ πάσης ἀλλῆς μεθόδου μόλον ὅτι τὰ πραγματικὰ ἔξιδα εἶναι μεγαλύτερα. Τῷ ὅντι τὸ κτίσματον τοιχωμάτων ἐν ὄνται δι' ἐγκύσεως σιμεντοκονιάματος δίδει πάντοτε μέτρια ἀποτελέσματα, καθ' ὃσον ἡ περίσσεια τοῦ ὄντος παρασύρει πάντως σιμέντον καὶ πτωχύνει τὸ κονίαμα· διὰ τῆς μεθόδου ἀλλως τε ταύτης δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κατασκευασθῶσι σήραγγες. Ἡ ψῦξις τοῦ ἐδάφους δίδει ἴκανοντοιητικὰ ἀποτελέσματα, ἀλλ' εἶναι ἐκτάκτως δαπανηρὰ καὶ δὲν ἐφαρμόζεται ἡ εἰς ἐδάφη διαπερατὰ καθ' ὅλην τὴν ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας ἀπόστασιν. Τέλος ἡ παλαιὰ μέθοδος τῆς ἔξαντλήσεως, πολλάκις οἰκονομική, εἶναι ἀποτελέσματική μόνον ἐφ' ὃσον τὰ ἀναβλύζοντα ὄντα δὲν ὑπερβαίνουν ὅριών τι. Διὰ τῶν κιβωτῶν τοῦ

πεπιεσμένου ἀέρος παρέχεται δὲ ἀσφαλέστερος τρόπος ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας ἐν ξηρῷ καὶ διὰ τοῦτο ἡ μέθοδος αὕτη ἀντικαθιστᾷ βαθμηδὸν τὰς ἄλλας.

Ἄτυχῶς ἡ ἔξασφάλισις ἀπὸ ψιλῶν ζημιῶν δὲν ισχύει καὶ διὰ τὸ προσωπικὸν. Τὰ ἐργατικὰ δυστυχήματα εἰναι συχνὰ ἴδιως εἰς τὰς πιέσεις; τριῶν καὶ τεσσάρων ἀτμοσφαιρῶν, εἰς τὰς πιέσεις δὲ ταύτας ἐσημειώθησαν 3% μὲν θάνατοι, ἔτεραι δὲ 6% περιπτώσεις διαρκοῦς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν.

Τὰ δυστυχήματα προέρχονται οὐχὶ τόσον ἐκ τῆς εἰσόδου εἰς τὸν υπὸ πίεσιν χῶρον ὃσον κατὰ τὴν ἔξοδον εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν. Ἡ διαμονὴ ἐν ἀτμοσφαιρᾷ ὑπὸ πίεσιν εἶναι ἀκίνδυνος, ἀρκεῖ δὲ δῆρο νὰ ἡ καθαρὸς καὶ οὐχὶ μεμολυσμένος. Ὅσον δημοσιὸς ἡ ἐν αὐτῇ διαμονὴ εἶναι μακροτέρα, τοσοῦτον κινδυνωδεστέρα καθίσταται ἡ ἔξι αὐτοῦ ἔξοδος.

Ἡ εἰσόδος εἰς τὸν χῶρον πιέσεως προκαλεῖ ὠτικὰ τινα δυστυχήματα ὡς ἐκ τῆς διαφορᾶς πιέσεως ἐκατέρωθεν τοῦ τυμπάνου ἐὰν ἡ ἔξισωσις δὲν ἐπέλθῃ διὰ τῆς εὐσταχειανής σάλπιγγος, ὡς ὅταν αὐτῇ τύχῃ ἀποκεκλεισμένη κατόπιν κυνάγχης κλπ. τὸ τύμπανον διατρυπᾶται. Τοῦτο συμβαίνει δημοσιὰς σπανίως καὶ αἱ συνέπειαι πολλάκις εἶναι παροδικαὶ.

Ἡ κινδυνώδης περίοδος εἶναι ἡ τῆς ἀνακουφίσεως, ἡ ἔξοδος δηλαδὴ εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν. Ἐν τῷ χωρῷ τῆς πιέσεως, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ πιέσεως καὶ τοῦ χρόνου διαμονῆς διαλύεται ποσόν τι ἀέρος ἐν τῷ αἵματι· καὶ τὸ μὲν πλείστον τοῦ δέξιγόνου καὶ τὸ ἀνθρακικὸν δέξιν ἐνοῦνται μετὰ τῆς αἵματοφαιρίνης, ἀπαντάνει τὸ ἀζωτόν, ἀδρανὲς ἀέριον, μένει ἀπλῶς ἀπορροφημένον καὶ εὐθὺς ὡς ἡ ἔξωτερηκή πίεσις ἐλαττωθῆ ἐκλύεται ὡς ἐλεύθερον ἀέριον καὶ προκαλεῖ τὸ λίαν ἐπώδυνον ἀλλὰ σχετικῶς ἀκίνδυνον κτύπημα τῆς πιέσεως, συνιστάμενον εἰς θραῦσιν ἀρτηριῶν ἢ μικρῶν στοιχείων τοῦ φλεβικοῦ συστήματος. Τὸ ἐπικινδυνωδέστερον εἶναι ἡ κατὰ τὴν ἔκλυσιν ταύτην παραγωγὴ πομφολύγων ἐντὸς αὐτῶν τῶν αἵματοφρόνων ἀγγείων, συσσώρευσις αὐτῶν εἰς σημεῖα τίνα καὶ σχηματισμὸς ἐμβολῶν προκαλούσαν μερικὴν παραλυσίαν ἢ καὶ τὸν θάνατον. Ἐκτὸς τούτου ἡ ἐλάττωσις τῆς πιέσεως κατὰ τὴν ἀνακουφίσιν ἐπιφέρει ψύξην τοῦ δργανισμοῦ ἐπαισθητῆν, ἐξ ἣς δύναται νὰ προελθῃ θανατηφόρος συμφόρησις.

Ἀνάγκη λοιπὸν οἱ ἐργάται τοῦ πεπιεσμένου ἀέρος νὰ ὁσιν ὑγιεῖς καὶ νὰ ἔχωσι τὸ σύστημα τῆς κυκλοφορίας ἐν ἀριστή καταστάσει. Ἀποκλείονται οἱ καρδιακοί, ἀρθριοσκληρωτικοί, ἀλκοολικοί καὶ οἱ ἐν καταστάσει εὐθυμίας. Οἱ τοιοῦτοι ἐργάται ὑφίστανται ἵστρικὴν ἔξετασιν ἀτυχῶς

δημοσιῶς ἡ κατάστασις τοῦ ἀλκοολικοῦ διαφεύγει πολλάκις τὴν διὰ στηθοκοπήσεων καὶ ἀκρόσεων ἔξετασιν καὶ πολλὰ δυστυχήματα προηλθον ἐκ τούτου, καθ' ὃσον οἱ πλεῦστοι τῶν ἐργατῶν κάμνουν ἄφθονον χρῆσιν τοῦ οἰνοπνεύματος. Ἀλλὰ καὶ ὑγιεῖς κατὰ πάντα ὀργανισμοὶ δὲν εἶναι ἐντελῶς ἀπηλλαγμένοι τῶν κινδύνων.

Ἐπίσης ἡ ἀνακουφίσις πρέπει νὰ γίνεται βραδέως καὶ μεθοδικῶς, ὅπως τὰ διαλελυμένα ἐν τῷ αἵματι ἀέρια ἐκλύνωνται βαθμηδὸν καὶ κατ' δλίγον καὶ ἀπομακρύνωνται τοῦ δργανισμοῦ. Ἐν Γαλλίᾳ χρησιμοποιοῦνται τὸ σύνοτημα ἀνακουφίσεων διὰ συνεχοῦς ἐλατιώσεως τῆς πιέσεως ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ τὸ διὰ κλιμακοῦς συμφρόνων πρὸς τὴν θεωρίαν τοῦ Haldane, καθ' ἣν ἐλάττωσις τῆς πιέσεως κατὰ τὸ ἥμισυ δὲν εἴναι ἐπικίνδυνος. Κατὰ ταύτην ἀφίεται δὲ δργανισμὸς νὰ ἰσορροπήσῃ βαθμηδὸν εἰς πιέσεις ἵσας πρὸς τὸ ἥμισυ, τὸ τέταρτον κλπ. τῆς ὀρχικῆς, τὰ δὲ ἀποτελέσματα φαίνονται λίαν ικανοποιητικά. Ἡ διάρκεια τῆς ἀνακουφίσεως εἶναι διὰ πιέσιν 4 ἀτμοσφαιρῶν τούλαχιστον μιᾶς ὡρας.

Τέλος οἱ χῶροι τῆς ἀνακουφίσεως πρέπει νὰ θερμαίνωνται ὅστε νὰ μὴ συμβαίνωσι δυστυχήματα ἐκ ψύξεως καὶ οἱ ἐργάται κατὰ τὴν ἔξοδόν των εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν πρέπει νὰ ἐκπέλωσι σωματικά τινας ἀσκήσεις.

Οταν συμβῇ δυστύχημα τι μεδ' ὅλα ταῦτα, εἰσάγεται δὲ ἀσθενῶν ἐκ νέου εἰς πίεσιν πλησιάζουσαν τὴν ἔξι ἡ ἔξηλθε. Οὕτω τὰ ἐκλυθέντα ἀέρια διαλύονται ἐκ νέου καὶ είτα διὰ λίαν βραδείας ἀνακουφίσεως ἐπιτυγχάνεται ἡ σωτηρία.

Διὰ τῶν ἀνωτέρων ὑποχρεωτικῶν προφυλάξεων τὰ δυστυχήματα ἡλαττώθησαν ἐπαισθητῶς, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ ὑπάρχῃ ἐλπίς τελείας αὐτῶν ἐκλείψεως.

Π. Δ. ΖΑΧΑΡΙΑΣ

Ο ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΑΕΡΙΣΜΟΣ

ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ

Αἱ μέθοδοι τῆς ἔξιορύξεως τῶν μεταλλευμάτων καθυστεροῦνται ἀκόμη σημαντικῶς ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς μεθόδους τῆς μεταλλουργίας αὐτῶν κατεργασίας. Τὸ πεδίον δράσεως τοῦ μεταλλειολόγου εἶναι πολὺ στενότερον ἢ τὸ τοῦ μεταλλουργοῦ, ὅστις διαθέτει πολλάς καὶ ταχείας δοσον καὶ σκοπίμους μεθόδους πρὸς καμινείαν τοῦ μεταλλεύματος.